

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 1. Qui possint deferre juramentum voluntarium, decisorium litis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

Not. 4. in L. 2. ff. eod. dici: *jusjurandum* (nimirum vel à parte, vel à Judice delatum) *speciem transactionis continere, majoremque habere auctoritatem, quam rem judicatam*; ubi not. quòd non dicat *esse transactionem*; sed tantum *continere speciem*, vel aliquam convenientiam cum transactione, nimirum in hoc, quòd sicut transactio, sic etiam istud juramentum impediatur litis ingressum; ceterum in juramento litis decisorio non requiritur, quòd quælibet pars aliquid acquirat, aliquid cedat, sicut in transactione; &c. his præmissis.

§. I.

Qui possint deferre juramentum voluntarium, decisorium litis?

2103. **R**esp. & si communiter dicatur, in omni actione, seu causa, quæ in judicio proponi potest, deferri posse juramentum voluntarium parti à parte; ut colligitur ex c. fin. b. t. ibi: *quamvis juramentum, quod in judicio à parte parti defertur* &c. ubi expressè sermo est de juramento suppletorio, seu litis decisorio; & L. generaliter. 12. C. de rebus credit. junct. gloss. V. vel referatur: Sunt tamen personæ aliquæ, quibus id non conceditur. Primò enim *Pupillus* in suum præjudicium *jusjurandum sine Tutoris auctoritate parti deferre non potest*, per L. 32. ff. b. t. ibi: *jurisjurandi gratiam facere non potest*; 2. nec *prodigus*, aut is, qui sub cura aliorum est, per L. 35. §. 1. ff. b. t. 3. *Minor habens curatorem, sine ipsius auctoritate*; cum delatio juramenti suppletorii importet quandam pactionem, seu contractum alienationis; quod Curatorem habenti non conceditur, L. 3. C. de in integrum restitut. Unde licet L. 9. §. quartum, ff. b. t. videatur dici, posse parti juramentum deferri à *Minore*, non tamen exprimitur, quòd *habuerit Tutorem* in eo casu (nam, si curet, omnino potest,) nec etiam, quòd egerit auctoritate Tutoris, si quem habuit. Illud porro universim not. quòd, qui *jusjurandum*

defert, prior de calumnia debeat jurare; deinde sic ei jurabitur; & hoc *jusjurandum de calumnia neque Patrono, neque Parentibus remitti, L. jusjurandum* 34. §. 4. ff. b. t.

2104. **Q**uestio præterea est, an parti juramentum litis decisivum possit deferre Tutor, vel Curator? 2. an Procurator? 3. an servus? 4. an filiusfamilias? 5. an Vasallus irrequisito Domino? 6. an Emphyteuta? 7. an delato ab his juramento detur actio de peculio? Ad 1. Resp. quòd sic; ex L. 17. §. 2. ff. b. t. *si Tutor, qui tutelam gerit, aut curator furiosus, prodigive jusjurandum detulerit, ratum id haberi debet*; nam & alienare res & solvi eis potest: & agendo rem in judicium deducunt; sed hoc intellige solum deficientibus omnibus aliis probationibus, ut dicitur L. 35. ff. eod. Ad 2. Resp. posse, si habeat mandatum speciale; 2. si datus sit in rem suam; 3. si habeat administrationem omnium bonorum, vel datus sit *cum libera*, per L. 51. §. 3. ff. eod. ibi: *Procurator quod, quod detulit, ratum habendum est*, scilicet si aut univerforum bonorum administrationem sustinet, aut si id ipsum nominatum mandatum sit; aut si in rem suam Procurator sit; modò prudenter judicare possit, id fore gratum, ac utile domino; non autem datus cum *mandato generali ad litem*; cum in dicta lege sit prætermittus; & præsumitur solum datus *ad petendum*; non autem ad aliud, v. g. *transigendum, deferendum*.

2105. **A**d 3. & 4. Resp. si careant administratione bonorum, non posse; per L. 7. C. b. t. ibi: *nec filius, nec quisquam alius, nec litigando, nec paciscendo, sed neq. jusjurandum citra voluntatem domini, ei deferendo, præjudicium ei facere potest*. Dixi, si careant administratione propter L. 2. ff. eod. ibi: *servus quod detulit, vel juravit, servetur, si peculii administrationem habuit*; ubi tamen textus intelligitur de administratione rei *peculiaris*. Ad 5. Resp. posse, si non agatur de alienatione rei feudalis; nam extra hunc casum sicut possunt alia (*compromittere, transigere,*

gere, &c.) ita poterunt & illa. Ad 6. Resp. quod sic, sed non aliter, quam possit alienare. Ad 7. Resp. si sermo sit de juramento à servo, vel filiofamilias delato parti, & hæc juravit dari actionem contra dominum de peculio; contra Patrem autem non tantum de peculio, sed etiam, si in re alia; discrimen hoc inter seruum, & filiumfamilias exponitur L. 3. §. 5. & 9. ff. de peculio.

§. 2.

Quibus deferri possit juramentum litis decisorium?

2106. **Q**uæstio procedit de juramento voluntario? Resp. regulam generalem tradit L. 26. ff. b. t. ibi: qui jurasse dicitur, nihil refert, cujus sexus, ætatisve sit; omni enim modo custodiri debet jusjurandum adversus eum, qui contentus eo, cum deferret, fuit: quamvis pupillus non videatur pejerare, quia sciens fallere non videtur.

Ex hoc textu deducunt aliqui, juramentum litis decisivum etiam pupillo deferri posse; huic tamen opponitur L. 32. ff. b. t. §. 2. ibi: pupillo non defertur juramentum. Sed hoc videtur intelligendum de judiciali; cum non habeat legitimam personam standi in judicio; illud autem de voluntario, si acceptet; nam, si pupillus juret extrajudicialiter, tenebitur quidem juramento; non tamen videtur referri posse.

2107. Dubium autem primum est, an juramentum litis decisorium, & voluntarium servo deferri possit? 2. an filiofamilias? 3. an Procuratori? 4. an Extraneo? 5. an eundem effectum præstet juramentum voluntarium, quando deferens contentus est paratà alterius voluntate, quam, si re ipsa foret emissum? 6. quem effectum præstet juramentum delatum quidem, sed iterum revocatum? 7. an deferens juramentum voluntarium teneatur illud remittere prævidens alterum commissurum esse perjurium? 8. an juramentum voluntarium possit impunè recusari? 9. quid agendum, si deposito juramento pa-

teat jurantem peccasse? Ad 1. Resp. posse; nam, si deferens exinde nocumentum subeat, imputare sibi debet, quod juramentum litis decisorium voluntariè detulerit servo; posse autem deferri servo, habetur L. 23. ff. b. t. ibi: si servus juraverit, Dominum dare non oportere: exceptio Domino indulgenda est: sibi, adversarius imputabit, qui servo detulit jusjurandum; & L. 25. ff. eod. ibi: sed & si servus meus, delato, vel relato ei jurejurando, juravit, rem Domini esse, vel ei dari oportere: putò dandam mihi actionem, vel pacti exceptionem, propter religionem, & conventionem. Ad 2. Resp. pariter, quod sic; ex L. multò magis 24. ff. eod. ibi: multò magis proderit patri religio filii, cum quo etiam judicium consistere potest. Ipsi autem referentes conditionem eorum, quibus subjecti sunt, non faciunt deteriorem. Ad 3. Resp. affirm. ex L. jusjurandum 32. ff. eod. §. 3. ibi: Procurator non compellitur jurare: nec defensor, & ita Julianus scribit lib. 10. Digestorum, defensorem jurare non compelli: sufficere, ad plenam defensionem, si paratus sit judicium accipere. Ad 4. videtur negandum; quia nobis per extraneum actio non acquiritur; quod verum est directè; si autem pars etiam extraneo deferret juramentum pro altera parte, videretur cedere juri suo, & consequenter si is, pro quo juravit extraneus, deinde conveniretur à parte, quæ in alterius favorem juramentum extraneo detulit, possit illi opponi lis decisa per juramentum extranei saltem ex præsumpta cessio-
ne juris prætensi.

Ad 5. Resp. effectum decisivum litis non competere juramento voluntario à parte non delato; bene tamen delato, si deferens contentus sit solà voluntate alterius ad jurandum paratà, intra tempus, ad quod delator restrinxit. Ratio primæ partis est ex L. 3. ff. de jurejurando, ubi hæc verba Prætoris (si is, cum quo agatur, conditione delatà juraverit, cum quo agatur, accipere debemus ipsum rem) sic exponit Ulpianus: nec frustra
adji-